

Podatki i inne obciążenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

Największe znaczenie dla prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce mają trzy podatki:

- podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT),
- podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)
- oraz podatek od towarów i usług (VAT).

Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Osoby fizyczne, zamieszkałe na terytorium Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodu (nieograniczony obowiązek podatkowy).

Progi i stopy progresywnego podatku dochodowego od osób fizycznych PIT obowiązujące w 2010 r.

Podstawa obliczenia podatku (w zł)		Podatek wynosi
Ponad	Do	
	85.528 zł	18 % minus kwota zmniejszająca podatek 556,02 zł
85.528 zł	-	14.839,02 zł + 32 % nadwyżki ponad 85.528 zł

Przedsiębiorcy albo wspólnicy spółek osobowych będących osobami fizycznymi mogą opodatkować swoje dochody podatkiem liniowym w wysokości 19%,

Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Podatnikami tego podatku są osoby prawne, w tym spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjne. Stawka podatku dochodowego od osób prawnych w 2011 roku wynosi 19% podstawy opodatkowania, z zastrzeżeniem art. 21 i 22 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Z dniem 1 stycznia 2011 r. rozszerzony został katalog zwolnień podmiotowych od podatku dochodowego od osób prawnych („CIT”).

Podstawa prawna:

art. 19 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. nr 54, poz. 654 z późn. zm.).

Podatek od towarów i usług (VAT)

Podstawowa stawka podatku VAT w Polsce wynosi 23%. Przy niektórych czynnościach stawka ta jest niższa i może wynosić: 8%, 7%, 5%, 0% lub sprzedaż zwolniona.

Z dniem 01 stycznia 2011 roku czynności zwolnione z podatku zostały wykazane wprost w ustawie (art. 43 ustawy o VAT ust. 1).

Podatek od nieruchomości

Stawka ustalana przez samorzady lokalne

Ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenie społeczne (ZUS)

Składki obowiązkowe na ubezpieczenie w okresie 1.1.2011 r. – 31.12.2011 r.:

- emerytalne - 19,52%*
- rentowe – 6%*
- chorobowe – 2,45%

- wypadkowe – od 0,67 do 3,33 % (w zależności od rodzaju działalności pracodawcy, zależą od kodu PKD i oszacowanej kategorii ryzyka np. dla rolnictwa wynosi 2,53 a dla robót budowlanych wynosi 2%),
- Fundusz pracy – 2,45%
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – 0,10 %
- Ubezpieczenie zdrowotne – 9 %

* *Roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej nadany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej. Wysokość tej kwoty jest ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". W 2011 roku maksymalna roczna podstawa wymiaru składek wynosi 100.770 zł.*

Składki na ubezpieczenie społeczne (**emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe**) zalicza się do kosztów uzyskania przychodów osoby prowadzącej działalność gospodarczą.

Składki, o których mowa, podatnik prowadzący działalność może, ale nie musi zaliczyć do kosztów podatkowych. Jeżeli nie zaliczy ich do tego rodzaju kosztów, to wolno mu je odliczyć od dochodu (art. 30c ust. 3 w związku z art. 26 ust. 2 updof).

Natomiast **składki na ubezpieczenie zdrowotne podatnika** (zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 58 updof) w ogóle nie są kosztem uzyskania przychodów, lecz podlegają odliczeniu od podatku za dany rok podatkowy (art. 27b ust. 1 updof).

Zgodnie z **art. 25.1b** (Rozdz. 6 pt.: Pobór podatku; ust. z dn. 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych ([Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654](#))):

Podatnicy rozpoczynający działalność, w pierwszym roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 25.1c oraz mali podatnicy*, mogą wpłacać zaliczki kwartalne w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku podatkowego a sumą zaliczek należnych za poprzednie kwartały. Przez kwartał rozumie się kwartał roku kalendarzowego.

Koszty uzyskania przychodu.

Kluczowym elementem każdej działalności gospodarczej są koszty uzyskania przychodu. Dzięki nim można kształtować poziom uzyskiwanych dochodów w firmie, a zatem i wysokość odprowadzanych podatków.

Planując wydatki w swojej firmie trzeba pamiętać, że nie wszystkie ponoszone koszty są kosztem podatkowym. Kosztem uzyskania przychodu są tylko wydatki ponoszone w celu uzyskania przychodu albo zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów. Duże znaczenie ma **właściwy moment rozliczenia** wydatku w kosztach podatkowych, który zależy w zależności od formy i metody prowadzonej przez podatnika księgowości.

Np. wydatek poniesiony z tytułu uiszczenia wstępnej opłaty leasingowej może zostać zaliczony do kosztów firmy w całości w terminie jej poniesienia (data wystawienia faktury), jeśli firma prowadzi podatkową **księgę przychodów i rozchodów** według uproszczonych zasad (czyli tzw. metodą kasową).

Natomiast, gdy prowadzi **księgę rachunkową** bądź **podatkową księgę przychodów i rozchodów** (metodą memoriałową), opłata wstępna z tytułu umowy leasingu powinna być zaliczana do kosztów proporcjonalnie do okresu trwania tej umowy, jeśli nie jest możliwe ustalenie, jaka jej część dotyczy danego roku podatkowego.